

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/108/2016
Identifikačné číslo spisu:	7714219366
Dátum vydania rozhodnutia:	17.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7714219366.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v spore žalobkyne MATEX, s.r.o., so sídlom vo Veľkých Kapušanoch, Veškovce 1194, IČO: 31 675 999, zastúpenej advokátom Mgr. Štefanom Jakabom, so sídlom v Košiciach, Nerudova 9, proti žalovanému Agropotravinárskemu družstvu Malčice, so sídlom v Malčiciach, IČO: 31 713 891, zastúpenému advokátskou kanceláriou Illeš, Šimčák & Partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 27, o nahradenie prejavu vôle, o nariadenie predbežného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 14C/227/2014, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. mája 2015 sp.zn. 2Co/213/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 9. januára 2015, č.k. 14C/227/2014-80 nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami bližšie špecifikovanými vo výrokovej časti uznesenia. Súd prvej inštancie sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a v celom rozsahu mu vyhovel a s poukazom na ustanovenie § 76 ods. 4 O.s.p. už ďalšie dôvody svojho rozhodnutia neuviedol. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný.

2. Krajský súd v Košiciach uznesením z 20. mája 2015 sp.zn. 2Co/213/2015 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že v konaniach, ktorých predmetom je ochrana vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vyplýva potreba dočasnej úpravy pomerov zo samotnej potreby zachovania stavu veci existujúceho v čase uplatnenia práva až do skončenia konania vo veci samej, t.j. do vyriešenia otázky (ne)existencie tvrdeného vlastníckeho práva

navrhovateľa predbežného opatrenia. Požiadavka na zákaz nakladania s predmetom vlastníctva sa vzťahuje na všetky úkony, ktoré by spôsobili ťažkosti pri výkone vlastníckeho práva. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa osvedčila pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, aj s poukazom na skutočnosti, že obchodné spoločnosti spriaznené so žalovaným už v minulosti medzi sebou previedli podiely k nehnuteľnostiam. K odvolacej námietke smerujúcej k rozsahu zákazu nakladať s podielom na sporných nehnuteľnostiach uviedol, že i keď by predkupné právo v prípade prevodu sporných nehnuteľností ostalo žalobkyni zachované, jeho obsah by už mohol byť odlišný a pri prevode na blízku osobu by predkupné právo žalobkyne nemuselo byť rešpektované vôbec.

3. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť podania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), ako dovolací dôvod uviedol aj ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (nesprávne právne posúdenie veci súdom). K odňatiu možnosti konať pred súdom došlo podľa názoru dovolateľa v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý svoje rozhodnutie neodôvodnil z hľadiska skutkového a právneho dostatočne, pričom neodpovedal ani na rozhodujúce odvolacie argumenty žalovaného. Odvolací súd neuviedol v čom vidí nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a nevyjadril sa ani k ujme, ktorá by mohla vzniknúť žalovanému nariadením predbežného opatrenia. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

4. Žalobkyňa podané dovolanie označila za procesne neprípustné a nedôvodné, s rozhodnutiami súdov nižších stupňov sa stotožnila v celom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

7. Žalovaný dovolaním napadol potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení. Podľa výslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. bola procesná prípustnosť dovolania vylúčená o.i. v prípade dovolaní podaných proti uzneseniam o predbežnom opatrení. Prípustnosť dovolania žalovaného v prejednávanej veci je teda s poukazom na ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčená.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalovaným (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123

O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

10. Žalovaný videl odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo dostatočne odôvodnené a nereagovalo na jeho odvolaciu argumentáciu.

11. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

12. V zmysle citovaného stanoviska bola vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľom považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu prípustnosť dovolania nezakladala (pozri napr. sp.zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011).

13. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladáť vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných vád alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

14. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalovaného. Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

15. Žalovaný v dovolaní namietal aj nesprávne právne posúdenie veci súdmi (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Prípustnosť dovolania podľa stabilnej judikatúry najvyššieho súdu ale nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

16. V danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.